

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

07 вересня 2016 року

м. Київ

№ 383

**Про внесення змін до деяких нормативно-правових
актів Національного банку України**

Відповідно до статей 7, 15, 44, 56 Закону України “Про Національний банк України”, Декрету Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року № 15-93 “Про систему валютного регулювання і валютного контролю”, з метою вдосконалення нормативно-правових актів Національного банку України Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Зміни до Положення про порядок проведення виїзних, невиїзних (камеральних) перевірок щодо дотримання банками, іншими фінансовими установами, національним оператором поштового зв’язку вимог валютного законодавства України та перевірок пунктів обміну іноземної валюти на території України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 21 вересня 2007 року № 338, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 жовтня 2007 року за № 1220/14487 (зі змінами), що додаються.

2. Унести до Положення про здійснення уповноваженими банками контролю за проведенням резидентами та нерезидентами, до яких застосовані спеціальні санкції згідно зі статтею 37 Закону України “Про зовнішньоекономічну діяльність”, валютних операцій через ці банки, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 21 травня 2003 року № 198, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 09 червня 2003 року за № 463/7784 (зі змінами), такі зміни:

1) у пункті 1.2 глави 1 слова “Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції України” замінити словами “центральний орган виконавчої влади, що реалізовує державну політику у сфері економічного розвитку”;

2) у підпункті “г” пункту 3.4 глави 3 слово “нотаріусом” замінити словами “в установленому законодавством порядку”;

3) у пункті 4.1 глави 4 слова “www.ukrdzi.com.ua” замінити словами “www.me.gov.ua”.

3. Департаменту методології (Іваненко Н. В.) довести зміст цієї постанови до відома банків України для використання в роботі.

4. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на в. о. заступника Голови Національного банку України Рожкову К. В.

5. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

В. О. Гонтарєва

Інд. 22

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
07 вересня 2016 року № 383

Зміни до Положення про порядок проведення виїзних, невиїзних (камеральних) перевірок щодо дотримання банками, іншими фінансовими установами, національним оператором поштового зв'язку вимог валютного законодавства України та перевірок пунктів обміну іноземної валюти на території України

1. У главі 1:

1) у пункті 1.3:

у першому реченні абзацу першого слова “валютного контролю” замінити словом “контролю”;

в абзаці третьому цифри “7.10, 7.11” замінити цифрами “7.8, 7.9”;

2) пункти 1.4 та 1.6 викласти в такій редакції:

“1.4. Перевірки кас банків (фінансових установ) і пунктів обміну проводяться уповноваженими працівниками Департаменту щодо дотримання ними встановленого порядку організації та здійснення валютно-обмінних операцій. Організація, проведення та оформлення матеріалів за результатами проведення таких перевірок здійснюються відповідно до глави 9 цього Положення”;

“1.6. Терміни в Положенні вживаються відповідно до визначень, наведених у Декреті, Положенні про валютний контроль, Інструкції про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на території України, затвердженій постановою Правління Національного банку України від 12 грудня 2002 року № 502, зареєстрованій у Міністерстві юстиції України 14 січня 2003 року за № 21/7342 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 30 квітня 2014 року № 249), Положенні про порядок організації та проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, затверджені постановою Правління Національного банку України від

20 червня 2011 року № 197, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 13 липня 2011 року за № 852/19590 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 31 липня 2015 року № 499), Положенні про застосування Національним банком України заходів впливу, затвердженому постановою Правління Національного банку України від 17 серпня 2012 року № 346, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 17 вересня 2012 року за № 1590/21902, та інших нормативно-правових актах України”.

2. У главі 2:

1) у пункті 2.1:

перше і друге речення абзацу першого після слів “(фінансових установ)” доповнити словами “та пунктів обміну”;

пункт після абзацу четвертого доповнити трьома новими абзацами такого змісту:

“перелік яких визначається за результатами проведеної Національним банком оцінки ризиків використання послуг банків/послуг з переказу коштів небанківськими фінансовими установами-резидентами, які є платіжними організаціями та/або членами чи учасниками платіжних систем, їх відокремленими підрозділами (крім операторів поштового зв’язку в частині здійснення ними переказу коштів), для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

банки, за результатами попередньої перевірки яких було виявлено ознаки та/або встановлено факти здійснення ними ризикової діяльності, що загрожує інтересам вкладників чи інших кредиторів банку (далі – ризикова діяльність);

банки, до яких чи власників істотної участі яких іноземними державами або міждержавними об’єднаннями, або міжнародними організаціями застосовано санкції, що становлять загрозу інтересам вкладників чи інших кредиторів банку та/або стабільності банківської системи”.

У зв’язку з цим абзаци п’ятий, шостий уважати відповідно абзацами восьмим, дев’ятим;

абзаци восьмий, дев’ятий виключити;

2) пункт 2.2 викласти в такій редакції:

“2.2. Позапланові виїзні або невиїзні перевірки проводять уповноважені працівники за наявності обґрунтованих підстав, до яких належать:

результати аналізу статистичної звітності, що можуть свідчити про порушення валютного законодавства, ознаки здійснення банком ризикової діяльності;

інформація, отримана Національним банком, зокрема від державних органів, про факти, що можуть свідчити про порушення вимог валютного законодавства, законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового

знищення (далі – законодавство з питань фінансового моніторингу), здійснення ризикової діяльності;

негативні тенденції на валютному ринку України, що виявлені під час виконання Національним банком законодавчо закріпленої за ним функції із забезпечення стабільності грошової одиниці України;

результати безвиїзного нагляду з питань фінансового моніторингу.

Підставою для проведення позапланової перевірки може бути також наявність у Департаменту інформації, зокрема одержаної під час надання банками (фінансовими установами) відповідних пакетів документів, щодо здійсненої або запланованої реорганізації банку (фінансової установи) чи його (її) підрозділів або щодо припинення діяльності підрозділів банку (фінансової установи)”;

3) у пункті 2.11:

в абзаці першому слова “, а в разі проведення планової перевірки каси банку (фінансової установи) щодо дотримання встановленого порядку організації та здійснення валютно-обмінних операцій – згідно з відповідним планом перевірок кас банків (фінансових установ)” виключити;

абзаци другий і третій після слів “крім перевірок кас банків (фінансових установ)” доповнити словами “та пунктів обміну”;

абзаци дванадцятий і тринадцятий виключити;

4) абзац другий пункту 2.13 виключити;

5) в абзацах другому і третьому пункту 2.14 цифри і слова “20 робочих днів” замінити цифрами і словами “30 робочих днів”;

6) пункт 2.15 виключити.

У зв’язку з цим пункт 2.16 уважати пунктом 2.15.

3. У главі 3:

1) абзаци перший і п’ятий пункту 3.1 викласти в такій редакції:

“3.1. Для підготовки до виїзної або невиїзної перевірки членам робочої групи (уповноваженому працівнику) надається до п’яти робочих днів для планових та до трьох робочих днів для позапланових перевірок”;

“провести аналіз інформації, що міститься у звітності та інших документах, отриманих Департаментом (зокрема шляхом отримання Департаментом доступу до електронних документів, їх копій, отримання копій електронних документів на паперових носіях) у зв’язку з діяльністю банку (фінансової установи), за період, що підлягає перевірці”;

2) у пункті 3.2:

абзац перший і перше речення абзацу другого після слів “крім виїзної перевірки каси банку (фінансової установи)” доповнити словами “, пункту обміну”;

абзац третій виключити;

3) у пункті 3.3:

перше речення викласти в такій редакції: “Про виїзну перевірку [крім перевірок кас банків (фінансових установ) та пунктів обміну щодо дотримання встановленого порядку організації та здійснення валютно-обмінних операцій] повідомляється в письмовій формі”;

друге речення після слів “(фінансових установ)” доповнити словами “та пунктів обміну”;

4) в абзаці першому пункту 3.4 слова “або касиру відділення (у випадках, передбачених абзацом другим пункту 2.13 глави 2 цього Положення)” замінити словами “або особі, яка виконує його обов’язки”;

5) абзац перший пункту 3.5 викласти в такій редакції:

“3.5. Керівник банку (фінансової установи) зобов’язаний виділити робочій групі (уповноваженому працівнику) на період проведення виїзної перевірки робоче місце в окремому від працівників банку (фінансової установи) та сторонніх осіб ізольованому службовому приміщенні, що обладнане потрібними меблями, вогнетривкою шафою для зберігання документів на паперових носіях, комп’ютерною технікою, калькулятором, забезпечити можливість користуватися технічними засобами, зазначеними у підпункті “б” пункту 4.1 глави 4 цього Положення”;

6) у пункті 3.6:

абзац перший викласти в такій редакції:

“3.6. Під час проведення виїзної перевірки банк (фінансова установа) зобов’язаний подати документи (надати доступ до електронних документів, їх копій та/або надати копії електронних документів на паперових носіях) та інші матеріали, що вимагають члени робочої групи (уповноважений працівник), до службового приміщення на робоче місце членів робочої групи (уповноваженого працівника) в установлені ними (ним) терміни та порядку. У разі неможливості подання документів (надання доступу до електронних документів, їх копій та/або надання копій електронних документів на паперових носіях) на вимогу членів робочої групи (уповноваженого працівника) керівник банку (фінансової установи) або вповноважена ним особа зобов’язаний надати керівникові робочої групи (уповноваженому працівнику) письмове пояснення з цього приводу;

перше речення абзацу другого після слова “матеріали” доповнити словами “на паперових носіях”;

7) пункт 3.7 викласти в такій редакції:

“3.7. Під час проведення виїзної перевірки з ініціативи керівника робочої групи або банку (фінансової установи) отримання та повернення документів і матеріалів можуть здійснюватися із зазначенням часу, засвідченим підписом керівника робочої групи та підписом керівника банку (фінансової установи) або уповноваженої особи банку (фінансової установи), у відповідних актах приймання-передавання документів, які складаються в двох примірниках (по одному примірнику для кожної зі сторін)”;

8) пункт 3.9 після слова “документів” доповнити словами “(у тому числі електронних документів)”;

9) у пункті 3.10:

абзац другий після слів “Банк (фінансова установа) подає всі документи” доповнити словами “(надає доступ до всіх електронних документів, їх копій та/або надає копії електронних документів на паперових носіях)”;

абзац третій після слів “копії зазначених вище документів” доповнити словами “(у тому числі копії електронних документів на паперових носіях)”;

10) пункт 3.11 викласти в такій редакції:

“3.11. Відокремлені підрозділи банків (фінансових установ), а також структурні одиниці цих підрозділів з метою забезпечення проведення виїзної або невиїзної перевірки цих підрозділів зобов’язані подавати оригінали або копії всіх документів (надавати доступ до всіх електронних документів, їх копій та/або надавати копії електронних документів на паперових носіях), що запитує робоча група/уповноважений працівник”.

4. У главі 4:

1) пункти 4.1, 4.2 викласти в такій редакції:

“4.1. Уповноважені працівники під час проведення перевірок мають право:

1) під час проведення виїзних перевірок входити/виходити до/із приміщення банку (фінансової установи), у тому числі до приміщень, що використовуються для зберігання документів (до архіву), де здійснюється комп’ютерне оброблення даних, каси разом [за ініціативи керівника робочої групи або банку (фінансової установи)] із працівниками банку (фінансової установи);

2) користуватися необхідними для проведення виїзної перевірки технічними засобами, у тому числі комп’ютерами, флеш-картами та іншими електронними носіями інформації, мережею Інтернет, програмними засобами, копіювальними апаратами, сканерами, телефонами (у тому числі стільникового

зв'язку), заносити в приміщення та виносити з приміщення банку (фінансової установи) технічні та програмні засоби;

3) отримувати від керівників і працівників банку (фінансової установи) потрібні для перевірки документи та матеріали (у тому числі отримувати доступ до електронних документів, їх копій та/або отримувати копії електронних документів на паперових носіях);

4) під час проведення виїзної перевірки виносити за межі банку (фінансової установи) копії документів, у тому числі виготовлені методом сканування або створення фотокопій, [електронні документи, їх копії], що можуть свідчити про порушення банком (фінансовою установою) валютного законодавства, ознаки здійснення банком ризикової діяльності;

5) отримувати від керівників і працівників банку (фінансової установи) довідки та усні роз'яснення, від керівників банку (фінансової установи) та/або підрозділів банку (фінансової установи), які здійснюють валютні операції, письмові пояснення в разі невиконання або неналежного виконання банком (фінансовою установою) протягом періоду, що підлягає перевірці, вимог валютного законодавства;

6) під час проведення виїзної перевірки отримувати повний доступ до автоматизованих банківських систем/автоматизованих систем, що забезпечують здійснення валютного контролю, системи автоматизації банківських операцій, інформаційних ресурсів для перегляду всіх операцій банку, фінансової установи та його (її) клієнтів за всіма рахунками з можливістю формування виписок руху коштів за рахунками (із зазначенням часу з точністю до секунди)/оборотно-сальдової відомості/інших звітів за період, що підлягає виїзній перевірці, інших функціональних можливостей зазначених у цьому пункті систем і ресурсів;

7) пред'являти до керівників і працівників банку (фінансової установи) інші вимоги, що пов'язані з їх обов'язками, передбаченими цим Положенням.

4.2. Якщо банк (фінансова установа) з будь-яких причин відмовляється подавати копії документів (надавати доступ до електронних документів, їх копій та/або надавати копії електронних документів на паперових носіях), які свідчать про порушення валютного законодавства, то в акті перевірки обов'язково має бути відображена докладна інформація про відповідну операцію (зокрема із зазначенням реквізитів і назв документів, на підставі яких здійснювалася та оформлялася ця операція), що буде підставою для складання протоколу порушення валютного законодавства та винесення постанови про притягнення до відповідальності за його порушення, застосування заходів впливу.

Протокол порушення валютного законодавства може складатися, а постанова про притягнення до відповідальності за порушення валютного законодавства може виноситися, заходи впливу застосовуватися на підставі засвідчених у встановленому порядку первинних документів [електронних документів, їх копій], які були отримані уповноваженими працівниками (до яких уповноваженим працівникам було надано доступ) під час проведення перевірки та свідчать про факти порушень валютного законодавства”;

2) у пункті 4.6:

підпункт “Г” викласти в такій редакції:

“Г) запитувати та отримувати від клієнтів банку (фінансової установи) за їх згодою інформацію або копії документів (електронні документи, їх копії), що потрібні для встановлення фактичних обставин, у тому числі для підтвердження інформації, зазначеної в документах (електронних документах, їх копіях), які подані банком (фінансовою установою)”;

пункт після підпункту “Г” доповнити новим підпунктом такого змісту:

“Г) запитувати та отримувати від інших банків (фінансових установ) інформацію або копії документів (електронні документи, їх копії), що потрібні для встановлення фактичних обставин, у тому числі для підтвердження інформації, зазначеної в документах (електронних документах, їх копіях), які подані банком (фінансовою установою)”.

У зв’язку з цим підпункти “Г”, “Д” уважати підпунктами “Д”, “Е”;

3) у пункті 4.8 слова “уживає заходів щодо збереження оригіналів відповідних документів або отримання їх копій, засвідчених банком (фінансовою установою)” замінити словами “уживає заходів щодо збереження засвідчених у встановленому порядку відповідних документів (у тому числі електронних документів) або отримання їх копій (у тому числі копій електронних документів на паперових носіях), засвідчених банком (фінансовою установою)”;

4) підпункт “Г” пункту 4.9 викласти в такій редакції:

“Г) забезпечити надання на вимогу робочої групи (уповноваженого працівника) у максимально короткі або встановлені робочою групою (уповноваженим працівником) строки всі необхідні довідки, пояснення, документи (зокрема шляхом надання відповідного доступу до електронних документів) та матеріали, у тому числі ті, що містять банківську таємницю, а за потреби підготовку їх копій, у тому числі копій електронних документів на паперових носіях (чи надання можливості робити ці копії самостійно), засвідчення довідок і копій документів підписом керівника банку (фінансової установи) або уповноваженої особи банку (фінансової установи)”.

5. У главі 6:

1) абзац другий пункту 6.4 викласти в такій редакції:

“Банк (фінансова установа) у визначений у запиті строк подає всі перелічені в запиті документи або їх копії (у тому числі надає доступ до електронних документів, їх копій та/або надає копії електронних документів на паперових носіях), які належним чином засвідчені цим банком (фінансовою установою)”;

2) пункт 6.5 викласти в такій редакції:

“6.5. За результатами проведення невіїзної перевірки у разі виявлення порушень банком (фінансовою установою) валютного законодавства та/або ознак здійснення банком ризикової діяльності складається акт перевірки не менше ніж у трьох примірниках, який підписують уповноважені працівники (уповноважений працівник).

Національний банк надсилає або передає банку (фінансовій установі) другий примірник акта із супровідним листом згідно з установленими Національним банком вимогами щодо надсилання/надання документів із грифом обмеження доступу.

Якщо керівник банку (фінансової установи) під час передавання акта відмовився його прийняти, то уповноважений працівник наприкінці акта перед своїм підписом зазначає таке: “Керівник банку (фінансової установи) від прийняття акта відмовився”. Неотримання банком (фінансовою установою) другого примірника акта із супровідним листом із незалежних від Національного банку причин не позбавляє його (акт) офіційності та законної (юридичної) сили. У цьому разі акт є доведеним до відома банку (фінансової установи) та таким, що не має пояснень чи заперечень/зауважень, а його перший примірник, що залишився у Національного банку, є підставою для прийняття ним відповідних рішень у межах повноважень.

Керівник банку (фінансової установи) протягом трьох робочих днів із дня отримання другого примірника акта із супровідним листом надає Національному банку пояснення чи обґрунтовані заперечення/зауваження щодо обставин, фактів порушень (за наявності) у письмовій формі з обов’язковим документальним підтвердженням”.

6. У главі 7:

1) у пункті 7.1:

абзаци шістнадцятий – вісімнадцятий викласти в такій редакції:

“виявлені під час перевірки ознаки здійснення банком ризикової діяльності (з описом відповідних фактів);

факти протидії проведенню перевірки (якщо такі були).

В акті може також наводитися інформація, отримана Національним банком в установленому законодавством порядку [зокрема з офіційних джерел, під час здійснення безвіїзного нагляду/віїзної перевірки з питань фінансового моніторингу іншого банку (фінансової установи), віїзних та невіїзних (камеральних) перевірок з питань дотримання вимог валютного законодавства,

від державних органів, суб'єктів господарювання, фізичних осіб], що стосуються обставин, фактів і висновків, викладених в акті”;

2) пункти 7.2, 7.3 викласти в такій редакції:

“7.2. В акті факти порушень, недоліків і ознак, що можуть свідчити про здійснення банком ризикової діяльності, що виявлені під час перевірки банку (фінансової установи), для унеможливлення неправильного тлумачення викладаються об'єктивно, стисло і зрозуміло. Однорідна інформація про порушення, недоліки, ризикові та інші операції повинна бути згрупована, докладна інформація щодо них може міститись у додатках і в разі потреби бути оформлена у вигляді таблиць. У цьому разі допускається наведення в акті лише підсумкових даних із посиланням на відповідні додатки.

7.3. Якщо до акта додаються копії документів (у тому числі копії електронних документів на паперових носіях), то в ньому обов'язково відображають цей факт із зазначенням найменувань і реквізитів доданих документів. Копії документів, які додаються до першого примірника акта, власником якого є Національний банк, обов'язково засвідчуються підписом керівника банку (фінансової установи) або уповноваженої особи банку (фінансової установи).

Матеріали виїзної перевірки, надані банком (фінансовою установою), на які є посилання в акті, інші документи, отримані Національним банком в установленому законодавством порядку, що стосуються обставин, фактів і висновків, викладених в акті, є невід'ємною частиною акта”;

3) абзац перший пункту 7.5 викласти в такій редакції:

“7.5. Якщо робочу групу (уповноваженого працівника) не було допущено до проведення виїзної перевірки або відповідальний працівник банку (фінансової установи) відмовився подати їй будь-які матеріали і документи (зокрема шляхом відмови в доступі до електронних документів, їх копій та/або відмови у наданні копій електронних документів на паперових носіях), що потрібні для проведення виїзної перевірки, то в акті виїзної перевірки зазначають:”;

4) пункти 7.6, 7.7 викласти в такій редакції:

“7.6. За результатами проведення виїзної перевірки акт складається не менше ніж у трьох примірниках і підписується всіма членами робочої групи (уповноваженим працівником). Два примірники акта (перший та другий примірники без додатків), не пізніше тридцятого робочого дня з дня закінчення виїзної перевірки або в останній день перевірки, передаються для ознайомлення та підписання керівникові банку (фінансової установи) під підпис із зазначенням дати передавання на третьому примірнику акта, який зберігається в керівника робочої групи (уповноваженого працівника), або надсилаються до банку (фінансової установи) з урахуванням вимог щодо надання/пересилання документів із грифом обмеження доступу, установлених Національним банком.

Керівник банку (фінансової установи) зобов'язаний забезпечити надання на усну чи письмову вимогу керівника робочої групи (уповноваженого працівника) засвідчених копій потрібних йому матеріалів і документів (у тому числі засвідчених копій електронних документів на паперових носіях). У разі неподання окремих документів (їх копій) керівник банку (фінансової установи) надає щодо цього письмові пояснення. Цей факт відображається в акті виїзної перевірки.

Якщо виїзну перевірку припиняють відповідно до вимог пункту 4.7 цього Положення, то акт складається та підписується протягом трьох робочих днів, починаючи із дня прийняття керівником виїзної перевірки рішення про її припинення.

7.7. Керівник банку (фінансової установи) робить на акті виїзної перевірки відмітку такого змісту: “З актом ознайомлений, один примірник отримав”, яку засвідчує підписом та зазначає дату ознайомлення. Якщо керівник банку (фінансової установи) має заперечення чи зауваження щодо акта, то вони оформляються в письмовій формі та засвідчуються підписом керівника банку (фінансової установи). Зауваження можуть бути викладені наприкінці акта або додаватися до нього. Якщо зауваження викладені окремо, то керівник банку (фінансової установи) робить на акті виїзної перевірки відмітку такого змісту: “Зауваження додаються на ___ стор.”, яку засвідчує підписом.

Керівник банку (фінансової установи) зобов'язаний не пізніше ніж на третій робочий день з дати отримання банком (фінансовою установою) двох примірників акта виїзної перевірки ознайомитися з одержаними примірниками, підписати їх, зазначивши дату, та повернути підписаний перший примірник акта виїзної перевірки до Національного банку.

Якщо керівник банку (фінансової установи) під час передавання акта відмовився його прийняти, то керівник робочої групи наприкінці акта перед своїм підписом зазначає таке: “Керівник банку (фінансової установи) від прийняття акта відмовився”. Неотримання акта виїзної перевірки протягом 10 робочих днів із дня його надіслання Національним банком засобами поштового зв'язку з незалежних від Національного банку причин та/або порушення порядку та/або строку ознайомлення, та/або підписання, та/або повернення, що зазначені в абзацах першому та другому цього пункту, та/або непідписання, та/або неповернення першого примірника акта виїзної перевірки банком (фінансовою установою) до Національного банку не позбавляє його (акт) офіційності та законної (юридичної) сили. У цьому разі акт виїзної перевірки є доведеним до відома банку (фінансової установи) та таким, що не має пояснень і заперечень, а його третій примірник, що залишився у Національного банку, є підставою для прийняття ним відповідних рішень у межах повноважень”;

5) пункти 7.8, 7.9 виключити.

У зв'язку з цим пункти 7.10, 7.11 уважати відповідно пунктами 7.8, 7.9;

б) у пункті 7.8:

абзац другий викласти в такій редакції:

“неподання відповідальними працівниками банку (фінансової установи) під час проведення виїзної перевірки оригіналів (копій) документів на паперових носіях (що підтверджують правомірність проведення власних валютних операцій або операцій з клієнтами) або неподання зазначених документів разом з поясненнями до акта виїзної перевірки”;

пункт після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

“ненадання відповідальними працівниками банку (фінансової установи) під час проведення виїзної перевірки безперешкодного доступу робочій групі (уповноваженому працівнику) до відповідних електронних документів (їх копій) та/або неподання разом з поясненнями до акта виїзної перевірки копій цих електронних документів на паперових носіях”.

У зв’язку з цим абзац третій уважати абзацом четвертим;

7) пункт 7.9 після слова “документів” доповнити словами “(електронних документів, їх копій, до яких надано доступ під час виїзної або невиїзної перевірки)”.

7. Пункт 8.2 викласти в такій редакції:

“8.2. Пропозиції та висновки за результатами виїзної перевірки подаються уповноваженими працівниками на розгляд керівникові виїзної перевірки не пізніше 20 робочих днів від дня отримання Національним банком першого примірника акта, підписаного керівником банку (фінансової установи), або закінчення строку, протягом якого такий примірник повинен бути повернутий Національному банку.

Пропозиції та висновки за результатами невиїзної перевірки подаються уповноваженими працівниками на розгляд керівникові невиїзної перевірки не пізніше 20 робочих днів від дня отримання пояснень, заперечень/зауважень керівника банку (фінансової установи) та/або закінчення строку для їх надання”.

8. У главі 9:

1) назву глави викласти в такій редакції:

“9. Особливості організації, проведення та оформлення матеріалів за результатами проведення перевірок кас банків (фінансових установ), пунктів обміну”;

2) у пункті 9.1:

абзац перший викласти в такій редакції:

“9.1. Планові перевірки кас банків (фінансових установ), пунктів обміну проводяться уповноваженими працівниками на підставі плану перевірок кас банків (фінансових установ) та пунктів обміну відповідно, що складаються на

кожний рік (за потреби) Департаментом і затверджуються директором Департаменту чи уповноваженою особою Національного банку. Позапланові перевірки кас банків (фінансових установ), пунктів обміну проводяться за письмовим (усним) дорученням Голови Національного банку, уповноваженої особи Національного банку, яка згідно з розподілом функціональних обов'язків здійснює загальне керівництво Департаментом, або директора Департаменту чи уповноваженої особи Національного банку”;

перше та друге речення абзацу другого після слова “перевірки” доповнити словами “кас банків (фінансових установ),”;

абзац третій виключити.

У зв'язку з цим абзац четвертий уважати абзацом третім;

абзац третій після слів “до перевірки” доповнити словами “каси фінансової установи та”;

3) пункти 9.2, 9.3 викласти в такій редакції:

“9.2. Перевірка каси банку (фінансової установи), пункту обміну має розпочинатися з пред'явлення уповноваженими працівниками своїх повноважень представникові банку (фінансової установи) або агента чи працівникові цього пункту обміну (далі – касир). Ці повноваження підтверджуються відповідним дорученням, яке видає уповноваженим працівникам керівник, який призначив перевірку пункту обміну, та службовими посвідченнями.

Зазначена у першому реченні абзацу першого цього пункту перевірка може бути здійснена уповноваженими працівниками без повідомлення керівника банку (фінансової установи) або агента про початок її проведення.

9.3. Уповноважені працівники під час проведення зазначених у цій главі перевірок мають право:

1) отримувати від касира потрібні для перевірки документи (зокрема шляхом отримання доступу до електронних документів, їх копій, отримання копій електронних документів на паперових носіях), у тому числі:

копію повідомлення про початок здійснення валютно-обмінних операцій у пункті обміну іноземної валюти, та копію документа, що підтверджує реєстрацію реєстратора розрахункових операцій в органі доходів і зборів;

накази та інші документи банку (фінансової установи) або агента;

первинні та інші бухгалтерські, обліково-звітні та грошово-розрахункові документи, дані про операції дня;

документи, пов'язані з організаційно-технічним забезпеченням діяльності каси банку (фінансової установи), пункту обміну (документи про реєстрацію РРО тощо);

2) отримувати від касира довідки та усні роз'яснення, а також письмові пояснення в разі невиконання або неналежного виконання ним вимог законодавства України, у тому числі нормативно-правових актів Національного

банку; ознайомлюватися з роботою організаційно-технічних засобів, які використовуються в касі банку (фінансової установи), пункті обміну, у разі надання ними готівкової валюти для обміну (з можливим подальшим анулюванням здійсненої операції);

3) у разі потреби робити копії з отриманих документів (у тому числі копії електронних документів);

4) доступу до приміщення каси банку (фінансової установи). Під час перевірки пункту обміну уповноважені працівники мають право доступу до приміщення пункту обміну без представника банку (фінансової установи) або агента;

5) вимагати від касира власноручно перерахувати наявну готівку в їх присутності”;

4) у пункті 9.4:

абзац перший викласти в такій редакції:

“9.4. Банки (фінансові установи) або агенти, пункти обміну, каси яких перевіряються, під час перевірки каси банку (фінансової установи), пункту обміну повинні сприяти її проведенню, зокрема зобов’язані надавати на вимогу уповноважених працівників усі необхідні їм довідки, пояснення та документи (у тому числі шляхом надання уповноваженим працівникам доступу до електронних документів, їх копій, надання копій електронних документів на паперових носіях тощо). У разі відмови банків (фінансових установ) або агентів у наданні уповноваженим працівникам усіх необхідних їм довідок, пояснень і документів (доступу до електронних документів, їх копій) цей факт відображається в акті перевірки”;

в абзаці другому:

у першому реченні слова “, пункт обміну якого перевіряється,” “пункту обміну” виключити;

у другому реченні слова “, пункт обміну якого перевіряється,” виключити;

5) пункти 9.5 та 9.6 викласти в такій редакції:

“9.5. Уповноважені працівники повідомляють банк (фінансову установу) або агента, каса, пункт обміну якого перевіряється, про виявлені в касі банку (фінансової установи), пункті обміну недоліки та порушення через їх представників (у разі їх присутності) безпосередньо після перевірки каси банку (фінансової установи), пункту обміну, а також письмово (за підписом директора Департаменту чи уповноваженої особи Національного банку) протягом десяти робочих днів після проведення перевірки.

9.6. За результатами перевірки кожної каси банку (фінансової установи), пункту обміну складається акт перевірки. У цьому акті зазначаються всі

виявлені під час перевірки порушення та недоліки. Акти перевірок підписують уповноважені працівники.

Акт перевірки повинен містити систематизований виклад виявлених під час перевірки порушень. Усі виявлені порушення викладаються чітко та об'єктивно з посиланням на первинні та інші документи, що підтверджують наявність цих порушень, а також норми законодавства України, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку, вимоги яких порушено. До акта перевірки додаються пояснення касирів, посадових осіб чи інших працівників банків, фінансових установ або агентів, каси, пункти обміну яких перевіряються (у межах їх компетенції).

Акт перевірки повинен подаватися для ознайомлення представникові банку (фінансової установи) або агента, каса, пункт обміну якого перевірялися (у разі його присутності), та касирові. Зазначені представник і касир зобов'язані ознайомитися з актом перевірки та поставити на ньому свої підписи з відміткою такого змісту: “З актом ознайомлений, один примірник отримав”. У разі наявності заперечень кожен з них має право додати до акта перевірки свої письмові зауваження.

Якщо представник банку (фінансової установи) або агента, каса, пункт обміну якого перевірялися, або касир від ознайомлення з актом перевірки або від підпису цього акта відмовився, то уповноважений працівник повинен перед своїм підписом зазначити таке: “Представник банку (фінансової установи) або агента, касир (зазначаються прізвище, ім'я, по батькові такої особи, найменування банку або фінансової установи) від ознайомлення з актом (від підпису акта) відмовився”.

Акт перевірки складається не менше ніж у трьох примірниках. Другий примірник подається представникові банку (фінансової установи) або агента, каса, пункт обміну якого перевірялися, чи касирові, про що в першому примірнику акта перевірки робиться такий запис: “Другий примірник цього акта надано “___” _____ 20__ р. представникові банку (фінансової установи) або агента чи касирові (прізвище, ім'я, по батькові та підпис отримувача)”. Перший примірник подається керівникові, який призначив перевірку каси банку (фінансової установи), пункту обміну, для розгляду та вжиття заходів”.

9. У тексті Положення слова “фахівці”, “вповноважені працівники” у всіх відмінках та числах замінити словами “уповноважені працівники” у відповідних відмінках та числах.

10. У додатку:

1) пункти 7 – 9 виключити.

У зв'язку з цим пункти 10 – 18 уважати відповідно пунктами 7 – 15;

2) пункти 10 – 13 виключити.

У зв'язку з цим пункти 14, 15 уважати відповідно пунктами 10, 11;

3) пункт 10 доповнити словами “, ризикової діяльності, що загрожує інтересам вкладників чи інших кредиторів банку”;

4) додаток після пункту 10 доповнити новим пунктом 11 такого змісту:

“11. Дотримання рекомендацій, наданих за результатами встановлених під час попередніх перевірок порушень вимог валютного законодавства та нормативно-правових актів Національного банку”.

У зв’язку з цим пункт 11 уважати пунктом 12.

Директор Департаменту методології

Н. В. Іваненко

ПОГОДЖЕНО

В. о. заступника Голови

Національного банку України

_____ К. В. Рожкова

(підпис)

_____ 2016 року

(дата)